

DZIAŁ XV

ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności, do której są zaliczane.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- 1) gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych,
- 2) gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące działy specjalne produkcji rolnej lub produkcję o znaczącej (określonej odpowiednimi progami) skali: drzew owocowych, krzewów owocowych, szkółek sadowniczych i ozdobnych, warzyw i truskawek gruntowych, chmielu, tytoniu, kóz oraz dzikich zwierząt (np. dziki, sarny, daniele) utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa.

Do działalności rolniczej zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym grzyby jadalne), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych oraz chów i hodowlę zwierząt gospodarskich, tj. bydła, owiec, kóz, koni, świń, drobiu, królików, pozostałych zwierząt futerkowych, dzikich zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa (np. dziki, sarny, daniele) i pszczoł, a także działalność polegającą na utrzymaniu użytków rolnych według zasad dobrej kultury rolnej (zgodnie z normami).

3. Zgodnie z definicjami w ust. 2, prezentowane dane za 2012 r. o liczbie gospodarstw rolnych i powierzchni użytków rolnych nie obejmują posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

CHAPTER XV

AGRICULTURE, HUNTING AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. The presented information was compiled using the **kind of activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the sections of the NACE Rev. 2 in which they are included.

2. An **agricultural holding** is understood as a single unit, both technically and economically, which has a single management (holder or manager) and which **conducts agricultural activity**.

Private farm is understood as an agricultural holding used by a natural person.

Private farms include:

- 1) holdings with an area of 1 ha or more of agricultural land,
- 2) holdings with an area of less than 1 ha of agricultural land (including holdings without agricultural land) conducting special branches of agricultural activities or the production of significant (determined by the appropriate thresholds) scale: fruit trees plantations, fruit shrubs plantations, ornamental plants and orchard nurseries, field vegetable and strawberry, hops, tobacco, goats and wild animals (such as wild boar, roe deer, fallow deer) kept for slaughter.

An agricultural activity includes activity related to the cultivation of plants, which covers: all field crops (including mushrooms), vegetable gardening and horticulture, nursery, cultivation and seed production of agricultural and horticultural crops as well as activity related to rearing and breeding of livestock, such as cattle, sheep, goats, horses, pigs, poultry, rabbits, other fur-covered animals, wild animals kept for slaughter (such as wild boar, roe deer, fallow deer) and bees, as well as activity of maintaining agricultural land in accordance with cultivation principles with respects for environment protection requirements (according to the norms).

3. According to the definitions in item 2, the presented data for 2012 on the number of agricultural holdings and the area of agricultural land does not include owners of agricultural land who do not conduct agricultural activities, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activities on a small scale (below the specified thresholds).

Dane za lata 2010 i 2011 zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika i podano w warunkach porównywalnych z danymi za 2012 r.

4. Powierzchnia użytków rolnych obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej i użytków rolnych pozostałych

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej – utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 III 2010 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 39, poz. 211, z późniejszymi zmianami) - prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe.

Użytki rolne pozostałe to użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczonych w 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkótek (sady), szkótek drzew i krzewów ozdobnych, szkótek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaspatterzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

The data for the years 2010 and 2011 was changed in comparison with the ones published in the previous edition of the Yearbook and was provided in conditions comparable with the data for 2012.

4. The agricultural land area including area of agricultural land in a good agricultural condition and other agricultural land.

Agricultural land in a good agricultural condition - maintained in accordance with norms defined in the decree of the Minister of Agriculture and Rural Development, dated 11 III 2010 regarding minimal norms (Journal of Laws No. 39, item 211, with later amendments) – is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures.

Other agricultural land is agricultural land which is not used and maintained in a good condition.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which in 2010 were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries (orchards), nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Orchards are understood as land planted with fruit-bearing trees, bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

5. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego - stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego - stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu oraz na targowiskach.

6. Dane o **produkcji, plonach i skupie** zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta - jeśli nie zaznaczono inaczej - nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluska, mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorja). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

7. Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

5. Gross agricultural output includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (harvests for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock - the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock - the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.

6. Data regarding the **production, yields and procurement** of pulses and oil-bearing plants as well as cereals concern grain. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e. wheat, rye, barley, oat and triticale, do not include cereal mixed, unless otherwise stated.

Pulses for grain include: edible pulses (peas, beans, broad beans and others) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oil-bearing crops (rape, agrimony, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory). **Feed plants** include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for feeds.

7. Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

8. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

9. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

10. Dane o **atestowanych gospodarstwach ekologicznych** zostały opracowane na podstawie wykazów producentów przekazanych przez upoważnione jednostki certyfikujące Głównemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, zgodnie z art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 116, poz. 975).

11. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych oraz szacunków.

12. Dane za 2010 r w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI.

13. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto - jeśli nie zaznaczono inaczej - użytki rolne, powierzchnię zasiewów i zwierzęta gospodarskie według stanu w czerwcu.

14. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2011/12 oznacza okres od 1 VII 2011 r. do 30 VI 2012 r.).

15. Dane - jeśli nie zaznaczono inaczej - **prezentuje się według siedziby użytkownika.**

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:
 - 1) **lasów publicznych** stanowiących własność:
 - a) Skarbu Państwa - zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczyste przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych,

8. *Data regarding agricultural tractors concern 4-wheeled and tracked tractors.*

9. *Procurement of agricultural products includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.*

10. *Data on certified organic farms have been elaborated on the basis of producers registers delivered by authorized certifying bodies to the Main Inspector of Agricultural and Food Quality according to Article 9 point 2 of Legal Act of 25 June 2009 on organic farming (Journal of Laws No. 116, item 975).*

11. *Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.*

12. *Data for 2010 in terms of land use, sown area, livestock, tractors, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 - as of 30 VI.*

13. *Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land, sown area, and livestock as of June, unless otherwise indicated.*

14. *Farming years cover the period from 1 VII to 30 VI (e.g. the 2011/12 farming year covers the period from 1 VII 2011 to 30 VI 2012).*

15. *Data, unless otherwise stated, are presented by the official residence of the land user.*

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:
 - 1) **public forests** owned by:
 - a) the State Treasury - managed and utilized temporarily or perpetually by:
 - State Forests National Forest Holding (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,
 - nature protection units (national parks),
 - organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency,

b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);

2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:

- a) osób fizycznych,
- b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
- c) spółdzielni produkcji rolniczej,
- d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 5 lat i przewidziane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1-20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie - 1,0), przewidziane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21-40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszłorębne podlegające jednocześnie użytkowaniu i odnowieniu (pod osłoną), w których co najmniej 50% powierzchni (w drzewostanach użytkowanych rębniami gniazdowymi co najmniej 30% powierzchni) zostało odnowione sztucznie lub naturalnie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych, z uwagi na złe efekty produkcyjne.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszłorębne użytko-

b) *gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);*

2) **private forests** owned by:

- a) *natural persons,*
- b) *land held in common by all or part of the residents of a village,*
- c) *agricultural production co-operatives,*
- d) *other legal persons.*

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- *covered by forest vegetation (wooded area),*
- *temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).*

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 5 years and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category (1 - 20 years), with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21 - 40 years) with plantings of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with plantings of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal and to be renewed classes.

Tree stands in class are tree stands which have reached or passed felling maturity being simultaneously utilized and renewed (under cover), in which at least 50% of the area (in tree stands utilized through nested fellings of at least 30% of the area) was renewed artificially or naturally as well as tree stands in the lower age categories requiring reconstruction through complex fellings in view of poor production results.

Tree stands to be renewed include tree stands that have reached or passed felling maturity

wane rębniami złożonymi, które wymagają uprzedniego odnowienia jako bezwzględnego warunku kontynuacji cięć tymi rębniami.

Drzewostany o budowie przerębowej są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew o różnym wieku i wysokości, przenikające się nawzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrosli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik lesistości (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni lądowej województwa obliczono jako stosunek powierzchni lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną do powierzchni ogólnej województwa pomniejszonej o grunty pod wodami (obejmujące powierzchniowe wody płynące oraz stojące); od 2002 r. - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454) - do powierzchni lądowej województwa zalicza się grunty pod stawami oraz rowy użytkowane rolniczo.

4. Dane o pozyskaniu drewna w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

ty, that are utilized through complex fellings and that require prior renewal as the necessary condition for continuation of these fellings.

***Tree stands with a selection structure** are tree stands consisting of groups and clumps of trees of various ages and heights, intermingled throughout the entire stand, in which activity connected with the utilization, renewal and tending of the forest is conducted simultaneously.*

***Renewals** are understood as new tree stands forming in place of removed stands:*

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;*
- 2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and off-shoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.*

***Afforestation** consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).*

***Plantings** are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.*

3. The forest cover indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

Share of forest land in land area of the voivodship is calculated as the percentage ratio of forest area (including land connected with silviculture) to the total area of the voivodship without lands under waters (i.e. surface flowing waters and surface standing waters). According to the regulation of the Ministry of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454) - since 2002 land under ponds as well as ditches used for agricultural purposes have been calculated to land area.

4. Data on removals in assortment order were presented according to the quality and size classification defined by the Polish Norms.

Rolnictwo Agriculture

TABL. 1 (226). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE
A. OGÓŁEM
TOTAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006- -2010 ^a	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^b w %:					Share in total sown area (as of June) ^b in %:
zbóż podstawowych	50,9	55,8	56,6	58,6	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	50,9	56,2	56,7	59,1	of which private farms
ziemniaków	11,5	11,9	9,7	9,1	potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne	11,8	12,5	10,1	9,5	of which private farms
roślin przemysłowych	2,1	3,3	2,2	2,9	industrial plants
w tym gospodarstwa indywidualne	1,5	2,4	1,6	2,1	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zbóż podstawowych	30,1	29,9	33,2	34,3	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	29,6	29,6	32,5	33,8	of which private farms
ziemniaków	162	146	205	220	of potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne	162	146	205	220	of which private farms
rzepaku i rzepiku	27,7	20,7	25,7	30,8	of rape and turnip rape
w tym gospodarstwa indywidualne	26,2	18,3	25,3	30,1	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{bc}	286455	242154	214709	212921	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{bc}
w tym gospodarstwa indywidualne	279913	234927	209631	207919	of which private farms
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^b w %	57,5	55,9	56,6	55,5	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne	57,7	56,1	56,9	55,7	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w lipcu) ^b w %	11,3	13,1	11,2	12,9	Share of sows in pig stocks (as of the end of July) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne	10,9	13,0	11,2	12,9	of which private farms
Produkcja mleka krowiego na 1 krowę w l	3215	3140	3381	3820	Production of cows' milk per cow in l
w tym gospodarstwa indywidualne	3141	3038	3296	3726	of which private farms

a Przeciętne roczne. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c Patrz uwaga do tabl. 11 na str. 300; trzoda chlewna - stan w końcu lipca.

a Annual averages. b In 2010 data of the Agricultural Census. c See note to the table 11 on page 300; pigs - as of the end of July.

TABL. 1 (226).

**UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE
W ROLNICTWIE (dok.)****TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS
IN AGRICULTURE (cont.)****B. W PRZELICZENIU NA UŻYTKI ROLNE^d
IN TERMS OF AGRICULTURAL LAND^d**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010		2011	2012	SPECIFICATION
		A	B			
Gospodarstwa rolne (stan w czerwcu) ^b w tys.	354,4	283,5	153,8	175,6	152,2	Agricultural holdings (as of June) ^b in thous.
w tym gospodarstwa indywidualne	354,2	283,3	153,6	175,4	152,1	of which private farms
Powierzchnia użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b w tys. ha	709,2	663,5	603,5	630,5	573,8	Agricultural land area (as of June) ^b in thous. ha
w tym gospodarstwa indywidualne	689,3	643,1	583,3	614,7	555,7	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{bc} na 100 ha użytków rolnych	46,6	36,5	40,1	34,1	37,1	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{bc} per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	46,9	36,5	40,3	34,1	37,4	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^e na 1 ha użytków rolnych w kg	193,3	193,6	212,8	196,5	196,8	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^e per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka krowiego na 1 ha użytków rolnych w l	723	532	585	550	666	Production of cows' milk per 1 ha of agricultural land in l
w tym gospodarstwa indywidualne	721	520	573	539	657	of which private farms
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^b na 100 ha użytków rolnych w szt.	16,4	17,6	19,4	.	.	Agricultural tractors (as of June) ^b per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne	16,8	18,1	20,0	.	.	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^{bf} na 1 ha użytków rolnych w kg	93,8	56,3	62,3	77,8	70,8	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient ^{bf} per 1 ha of agricultural land in kg
w tym gospodarstwa indywidualne	91,9	52,9	58,8	75,6	68,0	of which private farms

^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Patrz uwaga do tabl. 11 na str. 300; trzoda chlewna - stan w końcu lipca. ^d Dane dla 2010 r. podano w dwóch ujęciach, tj. porównywalnie z 2005 r. (wariant A) i porównywalnie z latami 2011 i 2012 (wariant B); patrz uwagi ogólne ust. 3 na str. 284 i ust. 4 na str. 285. ^e Dotyczy mięsa (łącznie z tłuszczami i podrobami): wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. ^f Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 2004/05, 2009/10, 2010/11, 2011/12.

^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c See note to table 11 on page 300; pigs - as of the end of July. ^d Data in 2010 given in two approaches, i.e. according to 2005 (variant A) and according to 2011 and 2012 (variant B); see general notes, item 3 on page 284 and item 4 on page 285. ^e Concerns meat (including fats and pluck): beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. ^f Concerns respectively the: 2004/05, 2009/10, 2010/11 and 2011/12 farming years.

TABL. 2 (227). **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW**
 Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
		w ha	in ha	
OGÓŁEM	2010 ^a	603534	583293	TOTAL
	2011	630528	614666	
	2012	573822	555745	
W dobrej kulturze rolnej		559682	542755	In good agricultural condition
Pod zasiewami		287803	275707	Sown area
Grunty ugorowane		20504	19893	Fallow land
Uprawy trwałe		14851	14750	Permanent crops
w tym sady		13258	13164	of which orchards
Ogrody przydomowe		6539	6538	Kitchen gardens
Łąki trwałe		195066	192701	Permanent meadows
Pastwiska trwałe		34920	33166	Permanent pastures
Pozostałe		14139	12990	Others

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

a Data of the Agricultural Census.

TABL. 3 (228). **GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH^a**
 Stan w czerwcu
FARMS BY AREA GROUPS^a
 As of June

LATA YEARS	Gospodarstwa <i>Farms</i>							Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa w ha <i>Average total farm area in ha</i>	
	w tys. <i>in thous.</i>	o powierzchni użytków rolnych – w odsetkach <i>with agricultural land area of – in percent</i>						ogółem <i>total</i>	w tym użytki rolne <i>of which agricultural land</i>
		do 1,00 ha <i>up to</i>	1,01- -1,99	2,00- -4,99	5,00- -9,99	10,00- -14,99	15 ha i więcej <i>and more</i>		
2010 ^b	153,8	3,1	55,5	69,8	19,6	3,3	2,5	5,1	3,9
2012	152,2	3,1	54,2	69,0	19,9	3,1	2,9	4,7	3,8

a Patrz uwagi ogólne, ust 2 na str. 284. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

a See general notes, item 2 on page 284. b Data of the Agricultural Census.

TABL. 4 (229). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	2011	2005	2009	2010	2011	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>				w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>				
	rok poprzedni = 100				<i>previous year = 100</i>				
Produkcja globalna	97,1	91,0	88,6	114,1	97,4	90,9	88,8	115,2	<i>Gross output</i>
roślinna	96,5	87,9	81,5	129,7	96,7	88,0	81,6	130,6	<i>crop</i>
zwierzęca	97,8	95,4	97,3	86,0	98,1	95,2	97,6	97,2	<i>animal</i>
Produkcja końcowa	97,0	90,4	88,7	117,6	97,5	90,4	89,0	119,0	<i>Final output</i>
roślinna	95,4	84,0	77,8	146,9	96,0	84,2	77,9	148,6	<i>crop</i>
zwierzęca	98,3	96,3	97,4	96,2	98,7	96,0	97,7	97,4	<i>animal</i>
Produkcja towarowa	99,2	91,1	87,4	115,1	99,8	90,6	87,6	116,7	<i>Market output</i>
roślinna	99,3	84,1	76,5	140,2	99,7	83,2	76,9	141,7	<i>crop</i>
zwierzęca	99,2	97,7	95,8	96,8	100,0	97,6	95,7	98,4	<i>animal</i>

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt 1) na str. 26.

a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 26.

TABL. 5 (230). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	2011	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				

PRODUKCJA GLOBALNA
GROSS OUTPUT

O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	54,6	57,0	50,6	61,1	Crop output
Zboża	11,9	14,8	9,1	11,1	<i>Cereals</i>
w tym zboża podstawowe	9,5	12,1	7,3	8,7	<i>of which basic cereals</i>
w tym: pszenica	5,5	7,1	4,5	5,5	<i>of which: wheat</i>
żyto	0,3	0,4	0,3	0,2	<i>rye</i>
jęczmień	2,3	2,9	1,4	1,8	<i>barley</i>
Ziemniaki	7,4	7,1	7,2	7,9	<i>Potatoes</i>
Przemysłowe	1,3	1,5	1,3	1,3	<i>Industrial</i>
w tym buraki cukrowe	0,5	0,2	0,2	0,2	<i>of which sugar beets</i>
Warzywa	17,3	16,7	17,4	21,8	<i>Vegetables</i>
Owoce	6,1	6,6	4,7	8,1	<i>Fruit</i>
Siano łąkowe	4,2	3,8	5,4	5,2	<i>Meadow hay</i>
Pozostałe	6,4	6,5	5,5	5,7	<i>Others</i>

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt 1) na str. 26.

a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 26.

TABL. 5 (230). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a) (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	2011	SPECIFICATION
	w odsetkach		in percent		
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.) GROSS OUTPUT (cont.)					
Produkcja zwierzęca	45,4	43,0	49,4	38,9	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	22,8	23,7	27,8	20,8	Animals for slaughter ^b
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	3,7	7,3	8,4	6,7	cattle (excluding calves)
cielęta	1,1	1,3	1,9	2,6	calves
trzoda chlewna	10,6	8,2	10,7	6,9	pigs
owce	0,2	0,2	0,1	0,1	sheep
drób	6,0	5,8	5,6	3,8	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-0,6	-1,8	-0,5	-1,8	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	14,9	13,7	12,8	11,4	Cows' milk
Jaja kurze	5,6	5,0	6,7	5,3	Hen eggs
Obornik	1,6	1,3	1,3	1,1	Manure
Pozostałe	1,1	1,1	1,3	2,1	Others
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	43,8	44,8	38,2	51,3	Crop output
Zboża	5,0	7,1	4,4	6,3	Cereals
w tym zboża podstawowe	4,6	6,1	3,8	5,1	of which basic cereals
w tym: pszenica	3,7	4,8	2,9	3,3	of which: wheat
żyto	0,4	0,4	0,3	0,2	rye
jęczmień	0,2	0,4	0,3	0,5	barley
Ziemniaki	2,4	3,6	3,2	4,8	Potatoes
Przemysłowe	1,7	2,0	2,1	1,6	Industrial
w tym buraki cukrowe	0,8	0,4	0,3	0,3	of which sugar beets
Warzywa	22,7	19,8	19,7	25,2	Vegetables
Owoce	9,1	9,2	5,8	10,2	Fruit
Pozostałe	2,9	3,1	3,0	2,9	Other
Produkcja zwierzęca	56,2	55,2	61,8	48,7	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	33,6	33,7	39,4	28,1	Animals for slaughter ^b
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	6,1	11,4	12,5	9,4	cattle (excluding calves)
cielęta	1,4	1,6	2,1	3,0	calves
trzoda chlewna	15,3	11,6	15,2	9,6	pigs
owce	0,2	0,2	0,1	0,1	sheep
drób	9,0	7,9	8,1	5,1	poultry
Mleko krowie	15,1	14,7	13,8	12,0	Cows' milk
Jaja kurze	6,9	6,0	7,6	6,4	Hen eggs
Pozostałe	0,6	0,8	1,0	2,2	Others

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 10, pkt 1) na str. 26. b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

a See general notes to the Yearbook, item 10, point 1) on page 26. b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 6 (231). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW^a**

Stan w czerwcu

SOWN AREA^a

As of June

ZIEMIOPŁODY	2005	2010	2011	2012		CROPS
				ogółem <i>total</i>	w tym gos- podarstwa indywidu- alne <i>of which private farms</i>	
w ha in ha						
O G Ó Ł E M	402092	300687	326384	287803	275707	T O T A L
Zboża	255883	207830	231839	213051	204875	<i>Cereals</i>
zboża podstawowe	204320	167704	184630	168555	162842	<i>basic cereals</i>
pszenica	104648	86633	100528	90957	87371	<i>wheat</i>
żyto	9780	8147	7528	5876	5705	<i>rye</i>
jęczmień	48636	37438	42288	38230	36907	<i>barley</i>
owies	23178	18438	19519	17531	17210	<i>oats</i>
pszenżyto	18078	17049	14766	15961	15649	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	38237	27683	32747	27302	27234	<i>cereal mixed</i>
gryka, i proso i pozostałe zbożowe	93	473	76	474	467	<i>buckwheat, millet and other cereals</i>
kukurydza na ziarno	13234	11969	14386	16720	14332	<i>maize for grain</i>
Strączkowe	4222	4426	4199	5277	5217	<i>Pulses</i>
konsumpcyjne	1367	2006	1819	1971	1969	<i>edible</i>
pastewne ^b	2855	2420	2380	3306	3248	<i>feed^b</i>
Ziemniaki	49075	35904	31756	26312	26288	<i>Potatoes</i>
Przemysłowe	6695	9972	7119	8321	5900	<i>Industrial</i>
w tym:						<i>of which:</i>
buraki cukrowe	1747	1570	1016	1022	726	<i>sugar beets</i>
oleiste	3176	6363	4368	5435	3311	<i>oil-bearing</i>
w tym rzepak i rzepik	2823	5363	3893	4937	2822	<i>of which rape and agrimony</i>
Pastewne	51931	22446	31719	18964	17709	<i>Feed</i>
w tym:						<i>of which:</i>
okopowe	5637	2097	2621	1804	1804	<i>root plants</i>
kukurydza na paszę	3995	4606	4390	4735	3933	<i>maize for feeds</i>
Pozostałe uprawy ^c	34286	20109	19752	15878	15718	<i>Other crops^c</i>

a W 2005 r. łącznie z powierzchnią upraw trwałych, ogrodów przydomowych oraz upraw na przyoranie (nawozy zielone); w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. b łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. c Warzywa, truskawki, wysadki okopowych itp.

a In 2005 including permanent crops, kitchen gardens as well as area intended for ploughing (green fertilizers); in 2010 data of the Agricultural Census. b Including cereal and pulse mixed for grain. c Vegetables, strawberries, root plant planting etc.

TABL. 7 (232). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPLÓDÓW**
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPLÓDY	2006- -2010 ^a	2010	2011	2012		CROPS
				ogółem <i>total</i>	w tym gospo- darstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	
ZBIORY w t PRODUCTION in t						
Zboża	779896	642724	808643	784134	736974	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	592534	501745	612976	578006	551065	basic cereals
pszenica	325766	276883	353390	328785	310762	wheat
żyto	21507	21208	20567	17148	16430	rye
jęczmień	150418	114688	144424	136275	130516	barley
owies	49552	44065	50362	46243	45090	oats
pszenżyto	45291	44900	44233	49554	48267	triticale
mieszanki zbożowe	115067	74920	97726	84097	83946	cereal mixed
Ziemniaki	719977	524364	651151	578941	578336	Potatoes
Buraki cukrowe	65697	44439	64125	67054	50021	Sugar beets
Rzepak i rzepik	11958	11079	10009	15217	8498	Rape and agrimony
Siano łąkowe	817606	958109	1031656	883742	878337	Meadow hay
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Zboża	31,1	30,9	34,9	36,8	36,0	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	30,1	29,9	33,2	34,3	33,8	basic cereals
pszenica	31,6	32,0	35,2	36,1	35,6	wheat
żyto	25,7	26,0	27,3	29,2	28,8	rye
jęczmień	31,2	30,6	34,2	35,6	35,4	barley
owies	23,9	23,9	25,8	26,4	26,2	oats
pszenżyto	27,2	26,3	30,0	31,0	30,8	triticale
mieszanki zbożowe	27,7	27,1	29,8	30,8	30,8	cereal mixed
Ziemniaki	162	146	205	220	220	Potatoes
Buraki cukrowe	502	283	631	656	689	Sugar beets
Rzepak i rzepik	27,7	20,7	25,7	30,8	30,1	Rape and agrimony
Siano łąkowe	43,2	42,9	46,8	45,3	45,6	Meadow hay

a Przeciętne roczne.

a Annual averages.

TABL. 8 (233).

POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^a
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES^a

WARZYWA	2006- -2010 ^b	2010	2011	2012		VEGETABLES
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

POWIERZCHNIA^c w ha — stan w czerwcu
 AREA^c in ha — as of June

OGÓŁEM	19420	17261	19187	16243	16172	TOTAL
Kapusta	4916	4195	5203	3950	3950	Cabbages
Kalafior	2059	1759	1640	2140	2140	Cauliflowers
Cebula	2001	1535	1884	1631	1600	Onions
Marchew jadalna	2069	1491	2131	1674	1642	Carrots
Buraki ćwikłowe	1380	919	1210	1007	1005	Beetroots
Ogórki	1138	906	1230	1025	1025	Cucumbers
Pomidory	338	244	440	280	280	Tomatoes
Pozostałe ^d	5519	6212	5448	4536	4530	Others ^d

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	505974	430375	586258	503657	501582	TOTAL
Kapusta	218554	180220	254867	199478	199475	Cabbages
Kalafior	52796	42909	47561	63131	63130	Cauliflowers
Cebula	36983	29068	42892	36930	36000	Onions
Marchew jadalna	55031	44769	71995	58473	57470	Carrots
Buraki ćwikłowe	33917	25710	38718	32205	32160	Beetroots
Ogórki	16473	11318	19683	18963	18963	Cucumbers
Pomidory	4778	3650	7920	5040	5040	Tomatoes
Pozostałe ^d	87444	92731	102622	89438	89345	Others ^d

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Kapusta	445	430	490	505	505	Cabbages
Kalafior	256	244	290	295	295	Cauliflowers
Cebula	186	189	228	226	225	Onions
Marchew jadalna	270	300	338	349	350	Carrots
Buraki ćwikłowe	251	280	320	320	320	Beetroots
Ogórki	144	125	160	185	185	Cucumbers
Pomidory	143	150	180	180	180	Tomatoes
Pozostałe ^d	159	149	188	197	197	Others ^d

a Łącznie z ogrodami przydomowymi. b Przeciętne roczne. c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. d Pietruszka, pory, seleny, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

a Including kitchen gardens. b Annual averages. c In 2010 data of the Agricultural Census. d Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 9 (234). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEWA^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006- -2010 ^b	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospo- darstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA^c w ha — stan w czerwcu
 AREA^c in ha — as of June

OGÓŁEM	14423	11921	12558	12506	12440	TOTAL
Jablonie	8843	7657	8137	8137	8090	<i>Apples</i>
Grusze	904	573	646	636	630	<i>Pears</i>
Śliwy	2221	1835	1841	1830	1820	<i>Plums</i>
Wiśnie	1075	645	697	692	690	<i>Cherries</i>
Czereśnie	733	403	451	441	440	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^d	648	808	785	770	770	<i>Others^d</i>

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	120716	88331	131057	151348	150604	TOTAL
Jabłka	102112	72646	103913	125632	124998	<i>Apples</i>
Gruszki	4181	3199	5023	5285	5238	<i>Pears</i>
Śliwki	7306	6719	12480	11113	11066	<i>Plums</i>
Wiśnie	4067	3192	5310	5198	5188	<i>Cherries</i>
Czereśnie	2083	1587	2874	2777	2772	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^d	968	987	1456	1343	1342	<i>Others^d</i>

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Jabłka	115	95	128	154	155	<i>Apples</i>
Gruszki	48	56	78	83	83	<i>Pears</i>
Śliwki	33	37	68	61	61	<i>Plums</i>
Wiśnie	39	50	76	75	75	<i>Cherries</i>
Czereśnie	30	39	64	63	63	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^d	15	12	19	17	17	<i>Others^d</i>

a Łącznie z ogrodami przydomowymi. b Przeciętne roczne. c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. d Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie itp.

a Including kitchen gardens. b Annual averages. c In 2010 data of the Agricultural Census. d Peaches, apricots, walnuts etc.

TABL. 10 (235). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH^a**

AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF BERRY FRUIT^a

OWOCE	2006- -2010 ^b	2010	2011	2012		FRUIT
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA^c w ha — stan w czerwcu
AREA^c in ha — as of June

OGÓŁEM	6093	4477	5335	4398	4368	TOTAL
Truskawki ^d	2395	1262	2224	1318	1314	Strawberries ^d
Maliny ^e	607	708	686	672	668	Raspberries ^e
Porzeczki	2141	1661	1701	1686	1685	Currants
Agrest	527	275	276	270	270	Gooseberries
Pozostałe ^f	423	571	448	452	431	Others ^f

ZBIORY w t
PRODUCTION in t

OGÓŁEM	25057	17552	22451	18190	18129	TOTAL
Truskawki ^d	8924	3661	7551	3811	3810	Strawberries ^d
Maliny ^e	1672	1476	1768	1824	1822	Raspberries ^e
Porzeczki	9158	8316	8525	8219	8218	Currants
Agrest	3305	1872	2120	1940	1940	Gooseberries
Pozostałe ^f	1998	2227	2487	2396	2339	Others ^f

PLONY z 1 ha w dt
YIELDS per 1 ha in dt

Truskawki ^d	36	29	34	29	29	Strawberries ^d
Maliny ^e	28	21	26	27	27	Raspberries ^e
Porzeczki	43	50	50	49	49	Currants
Agrest	63	68	77	72	72	Gooseberries
Pozostałe ^f	48	39	55	53	54	Others ^f

a Łącznie z ogrodami przydomowymi. b Przeciętne roczne. c W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. d Od 2010 r. łącznie z poziomkami; do 2009 r. poziomki uwzględniano w pozycji „pozostałe”. e Łącznie z jeżyną bezkolcową. f Aronia, borówka wysoka, winorośl, leszczyna i inne.

a Including kitchen gardens. b Annual averages. c In 2010 data of the Agricultural Census. d Since 2010 including wild strawberries; until 2009 wild strawberries was included in item „others”. e Including thornless blackberry. f Chokeberry, northern highbush blueberry, vine, filbert and others.

TABL. 11 (236). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010 ^a	2011	2012	2005	2010 ^a	2011	2012	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				

W SZTUKACH
IN HEADS

Bydło	272662	201571	182101	190641	267201	196224	177714	186314	Cattle
w tym krowy	160692	112654	103029	105806	158148	110072	101085	103810	of which cows
Trzoda chlewna ^b	494633	359891	272656	234496	482279	344216	266082	228042	Pigs ^b
w tym lochy	65108	47226	30618	30239	63378	44787	29719	29317	of which sows
Owce	84855	69859	72231	80243	84156	69188	71449	79266	Sheep
w tym maciorki	61041	44936	51277	51474	60641	44436	50866	50892	of which ewes
Konie ^c	30939	21324	22351	18814	30500	20781	21832	18320	Horses ^c
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	330052	242154	214709	212921	323335	234927	209631	207919	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)

NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH^d w szt.
PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND^d in heads

Bydło	33,4	28,9	33,2	.	33,6	28,9	33,5	Cattle
w tym krowy	18,7	16,3	18,4	.	18,9	16,4	18,7	of which cows
Trzoda chlewna ^b	59,6	43,2	40,9	.	59,0	43,3	41,0	Pigs ^b
w tym lochy	7,8	4,9	5,3	.	7,7	4,8	5,3	of which sows
Owce	11,6	11,5	14,0	.	11,9	11,6	14,3	Sheep
w tym maciorki	7,4	8,1	9,0	.	7,6	8,3	9,2	of which ewes
Konie ^c	3,5	3,5	3,3	.	3,6	3,6	3,3	Horses ^c
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	.	40,1	34,1	37,1	.	40,3	34,1	37,4	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b, c W latach 2005, 2011 i 2012: b - stan w końcu lipca, c - dane szacunkowe. d Patrz uwagi ogólne, ust 3 na str. 284.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy przyjęciu współczynników (mnożników): dla bydła - 0,8, dla trzody chlewnej - 0,15, dla owiec - 0,08, dla koni - 1,0.

a Data of the Agricultural Census. b, c In years 2005, 2011 and 2012: b - as of the end of July, c - estimated data. d See general notes, item 3 on page 284.

N o t e. The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle - 0,8, for pigs - 0,15, for sheep - 0,08, for horses - 1,0.

TABL. 12 (237). **DRÓB^a**
 Stan w końcu roku
POULTRY^a
 End of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010 ^b	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Kury w tys. szt	4669,5	5234,0	5715,2	4195,9	4158,1	Hens in thous. heads
w tym nioski	2888,7	2605,8	2400,5	2243,1	2220,0	of which laying hens
Gęsi w tys. szt	17,1	55,5	44,4	31,4	31,0	Geese in thous. heads
Indyki w tys. szt	92,1	48,5	105,1	82,5	56,0	Turkeys in thous. heads
Kaczki ^c w tys. szt	221,9	179,7	216,5	175,5	175,5	Ducks ^c in thous. heads
Kury na 100 ha użytków rolnych ^d w szt.	867	906	731	748	Hens per 100 ha of agricul- tural land ^d in heads
w tym nioski	432	381	391	399	of which laying hens

a W wieku powyżej 2 tygodni. b Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika. c Łącznie z drobiem pozostałym. d Patrz uwagi ogólne, ust 3 na str. 284.

a More than 2 weeks old. b Data have been revised in relation to the data published in previous editions of the Year-book. c Including other poultry. d See general notes, item 3 on page 284.

TABL. 13 (238). **PRODUKCYA ŻYWCA RZEŻNEGO^a**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

W TYSIĄCACH SZTUK
 IN THOUSAND HEADS

Bydło (bez cieląt)	67,9	98,6	103,0	78,3	77,6	Cattle (excluding calves)
Cielęta	49,1	60,9	112,9	87,1	86,7	Calves
Trzoda chlewna	721,9	578,3	507,4	420,9	414,7	Pigs
Owce	53,1	34,5	41,5	34,4	34,4	Sheep
Konie	9,6	8,8	6,9	6,6	6,6	Horses

W TYSIĄCACH TON WAGI ŻYWEJ
 IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT

Bydło (bez cieląt)	35,3	53,9	53,1	42,4	42,0	Cattle (excluding calves)
Cielęta	5,4	6,2	10,8	8,9	8,9	Calves
Trzoda chlewna	82,0	69,0	66,7	58,8	58,1	Pigs
Owce	1,1	0,7	1,2	0,9	0,9	Sheep
Konie	5,2	4,6	3,6	3,5	3,5	Horses
Drób	56,5	43,9	39,0	41,9	40,8	Poultry
Kozy i króliki	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	Goats and rabbits

a Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

a Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

TABL. 14 (239). **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)					<i>Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)</i>
mięso i tłuszcze	129,4	120,1	114,6	104,6	<i>meat and fats</i>
wołowe	18,5	28,2	27,2	21,8	<i>beef</i>
cielęce	3,3	3,7	6,5	5,3	<i>veal</i>
wieprzowe	63,9	53,8	51,2	45,9	<i>pork</i>
baranie	0,5	0,3	0,5	0,4	<i>mutton</i>
końskie	2,9	2,5	1,9	1,9	<i>horseflesh</i>
drobiowe	39,5	30,7	27,3	29,3	<i>poultry</i>
kozie i królicze ^b	0,8	0,9	0,9	1,0	<i>goat and rabbit^b</i>
podroby	7,7	8,3	8,4	7,3	<i>pluck</i>

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH^c w kg
 PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND^c in kg

OGÓŁEM..... | . | **212,8** | **196,5** | **196,8** | **TOTAL**

a W wadze poubojowej cieplej. Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne. b Łącznie z dziczyzną. c Patrz uwagi ogólne, ust 3 na str. 284.

a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption. b Including game. c See general notes, item 3 on page 284.

TABL. 15 (240). **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Produkcja mleka: w milionach litrów	512,7	353,0	347,0	381,9	365,1	<i>Milk production: in million litres</i>
na 100 ha użytków rolnych ^a w tys. l	58,5	55,0	66,6	65,7	<i>per 100 ha of agricultural land^a in thous. l</i>
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	3140	3140	3381	3820	3726	<i>Average annual quantity of milk per cow in l</i>
Produkcja jaj kurzych w mln szt	626,4	506,1	541,8	587,5	582,1	<i>Hen egg production in mln units</i>
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt	205	201	216	234	234	<i>Average annual number of eggs per laying hen in units</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust 3 na str. 284.

a See general notes, item 3 on page 284.

TABL. 16 (241). **CIĄGNIKI ROLNICZE**
 Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W sztukach 2005 2010^a	116594 116976	116120 116401	<i>In units</i>
Powierzchnia użytków rolnych ^b na 1 ciągnik w ha 2005 2010^a	. 5,2	. 5,0	<i>Agricultural land area^b per tractor in ha</i>

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. b Patrz uwagi ogólne, ust 3 na str. 284.

U w a g a. Od 2010 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

a *Data of the Agricultural Census*. b *See general notes, item 3 on page 284*.

N o t e. Since 2010 data on the basis of periodic surveys conducted every three years.

TABL. 17 (242). **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS
IN TERMS OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2004/05	2009/10 ^a	2010/11	2011/12		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

W TONACH
 IN TONNES

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	66498	37610	49082	40633	37777	<i>Mineral or chemical fertilizers^b</i>
azotowe	30829	20290	20692	20796	19234	<i>nitrogenous</i>
fosforowe	16153	8547	14908	9742	9161	<i>phosphatic</i>
potasowe	19516	8773	13483	10095	9382	<i>potassic</i>
Nawozy wapniowe ^c	51706	7735	8639	4778	3025	<i>Lime fertilizers^c</i>

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH^d w kg
 PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND^d in kg

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	62,3	77,8	70,8	68,0	<i>Mineral or chemical fertilizers^b</i>
azotowe	33,6	32,8	36,2	34,6	<i>nitrogenous</i>
fosforowe	14,2	23,6	17,0	16,5	<i>phosphatic</i>
potasowe	14,5	21,4	17,6	16,9	<i>potassic</i>
Nawozy wapniowe ^c	12,8	13,7	8,3	5,4	<i>Lime fertilizers^d</i>

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. b Łącznie z wieloskładnikowymi. c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym. d Patrz uwagi ogólne, ust 3 na str. 284.

a *Data of the Agricultural Census 2010*. b *Including mixed fertilizers*. c *Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime*. d *See general notes, item 3 on page 284*.

TABL. 18 (243). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2005	2010	2011	2012		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms	
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH IN THOUSAND ZLOTYS						
OGÓŁEM	802508	987128	988045	1041467	978070	TOTAL
Produkty roślinne	156183	248768	244864	363807	328605	Crop products
w tym:						of which:
Zboża	21432	27744	41555	81652	66097	Cereals
w tym zboża podstawowe	14252	18487	23150	36091	30146	of which basic cereals
pszenica	12717	13893	19011	31397	26771	wheat
żyto	466	1610	997	605	573	rye
jęczmień	909	2350	2760	2912	2322	barley
owies i mieszanki zbożowe	40	80	105	233	60	oats and cereal mixed
pszenżyto	120	553	277	944	420	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	21396	27568	41090	79702	65823	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe	14216	18310	22684	21812	18302	of which basic cereals
pszenica	12707	13858	18868	30496	26680	wheat
żyto	466	1584	936	605	573	rye
jęczmień	904	2288	2601	2564	2272	barley
owies i mieszanki zbożowe	21	38	92	36	36	oats and cereal mixed
pszenżyto	117	543	186	440	311	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^b	3071	1353	2216	3065	3060	Edible pulses ^b
Ziemniaki	3218	10646	8508	5739	5657	Potatoes
Buraki cukrowe	14536	4757	8753	7365	5514	Sugar beets
Rzepak i rzepik	4623	14627	17738	31731	17236	Rape and turnip rape
Warzywa	68491	124044	97255	128595	126560	Vegetables
Owoce	28165	37412	46117	84913	84405	Fruit
Produkty zwierzęce	646325	738360	743180	677660	649464	Animal products
w tym:						of which:
Żywiec rzeźny ^c	502292	580514	579474	499400	492881	Animals for slaughter ^f
bydło (bez cieląt)	124037	223375	216658	161389	161212	cattle (excluding calves)
cielęta	17932	10331	9672	8967	8937	calves
trzoda chlewna	216020	214588	234756	195736	192377	pigs
owce	3088	1391	1373	1263	1263	sheep
konie	15229	11880	10421	12059	12042	horses
drób	125986	118949	106593	119987	117050	poultry
Mleko krowie	124716	127567	134898	144360	124818	Cows' milk
Jaja kurze konsumpcyjne	6953	13965	12127	20680	19014	Consumer hen eggs
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH ^d w zł PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND ^d in zł						
OGÓŁEM	1636	1567	1815	1760	TOTAL
Produkty: roślinne	412	388	634	591	Products: crop
zwierzęce	1223	1179	1181	1169	animal

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. b Bez materiału siewnego. c W wadze żywej. d Patrz uwagi ogólne, ust 3 na str. 284.

a Paid to suppliers; excluding VAT. b Excluding sowing. c In live weight. d See general notes, item 3 on page 284.

TABL. 19 (244). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2005	2010	2011	2012		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms	
Zboża w t	60933	49708	58026	109428	86503	Cereals in t
w tym zboża podstawowe	41632	34547	30182	41267	35090	of which basic cereals
pszenica	36896	24438	24594	35571	30670	wheat
żyto	1617	3693	1391	861	821	rye
jęczmień	2588	5083	3548	3652	2971	barley
owies i mieszanki zbożowe	97	174	144	265	104	oats and cereal mixed
pszenżyto	434	1159	505	918	524	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe ..	60879	49388	57512	107823	86226	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe	41578	34227	29668	24838	20984	of which basic cereals
pszenica	36883	24383	24443	34876	30594	wheat
żyto	1617	3644	1320	861	821	rye
jęczmień	2582	4977	3373	3294	2918	barley
owies i mieszanki zbożowe	66	80	130	60	60	oats and cereal mixed
pszenżyto	430	1143	402	571	420	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^a w t	768	784	449	101	101	Edible pulses ^a in t
Ziemniaki w t	8274	14356	14389	16263	16003	Potatoes in t
Buraki cukrowe w t	85782	44490	59107	66236	49203	Sugar beets in t
Rzepak i rzepik w t	6146	10959	9552	15374	8655	Rape and turnip rape in t
Warzywa w t	89305	86368	96521	125646	124445	Vegetables in t
Owoce w t	45552	38160	37869	85068	84680	Fruit in t
Żywiec rzeźny ^b w t	136625	141023	118932	94303	92991	Animals for slaughter ^b in t
bydło (bez cieląt)	31586	45607	37805	24132	24101	cattle (excluding calves)
cielęta	1784	1046	928	767	765	calves
trzoda chlewna	57153	54791	49802	37167	36523	pigs
owce	345	194	173	145	145	sheep
konie	3133	2185	1764	1777	1773	horses
drób	42624	37200	28460	30315	29684	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t	93980	94630	79650	64141	63179	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^c in t
Mleko krowie w tys. l	155374	137777	127949	134691	118827	Cows' milk in thous. l
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt	32694	68421	58504	60432	55761	Consumer hen eggs in thous. units

a Bez materiału siewnego. b W wadze żywej. c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

a Excluding sowing. b In live weight. c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 20 (245). **EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE**
ORGANIC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem <i>Certified</i>		W okresie przestawiania <i>Under conversion</i>	
	gospodarstwa <i>farms</i>	powierzchnia ekologicznych użyt- ków rolnych w ha <i>organic agricultural land in ha</i>	gospodarstwa <i>farms</i>	powierzchnia ekologicznych użyt- ków rolnych w ha <i>organic agricultural land in ha</i>
2005	320	3903	871	7640
2010	1729	17835	427	4133
2011	1908	18674	230	2722
2012	1911	18890	192	2160

Źródło: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Source: data of the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

Łowiectwo Hunting

TABL. 21 (246). **WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a**
Stan w dniu 10 III
MAJOR GAME SPECIES^a
As of 10 III

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2005	2010	2011	2012	GAME SPECIES
	W SZTUKACH		IN HEADS		
Łosie	30	8	23	47	Moose
Daniele	14	94	127	219	Fallow deer
	W TYSIĄCACH SZTUK		IN THOUSAND HEADS		
Jelenie	3,8	4,1	4,5	5,9	Deer
Sarny	26,6	29,3	30,8	33,3	Roe deer
Dziki	1,8	4,2	5,1	5,6	Wild boars
Lisy	8,3	9,7	9,9	10,3	Foxes
Zające	26,1	35,6	35,1	37,6	Hares
Bażanty	43,5	57,0	53,5	56,0	Pheasants
Kuropatwy	16,1	21,0	13,7	13,0	Partridges

^a Dane szacunkowe; do 2011 r. nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

^a Estimated data; until 2011 excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Agricultural Property Agency, the Directorate General of the State Forests and the Polish Hunting Association.

TABL. 22 (247). **ODSTRZAŁ^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT ŁOWNYCH**
SHOOT^a OF MAIN GAME SPECIES

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2005/06 ^b	2010/11 ^b	2011/12	2012/13	GAME SPECIES
Jelenie	941	1088	1567	1789	Deer
Daniele	-	7	23	31	Fallow deer
Sarny	5712	6181	7095	7694	Roe deer
Dziki	1068	3581	3545	5223	Wild boars
Lisy	8254	7507	7479	9227	Foxes
Zająca	3862	2302	1336	2861	Hares
Bażanty	19152	12050	15144	18304	Pheasants
Kuropatwy	1894	118	46	35	Partridges

a Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 IV danego roku do 31 III roku następnego. b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Agencji Nieruchomości Rolnych (do roku łowieckiego 2011/12), Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Polskiego Związku Łowieckiego.

a Data concern the hunting economic year defined from 1 IV of a given year to 31 III of the following year. b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Agricultural Property Agency (until the hunting year 2011/12), the Directorate General of the State Forests and the Polish Hunting Association.

TABL. 23 (248). **KOŁA I CZŁONKOWIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO ORAZ**
OBWODY ŁOWIECKIE
Stan w dniu 10 III
CLUBS AND MEMBERS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION
AND HUNTING DISTRICTS
As of 10 III

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^a	161	180	180 ^b	198	number ^a
członkowie ^c	5355	8705	6896	7069	members ^c
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	244	242	242	241	number
powierzchnia w tys. ha	1206,3	1121,0	1132,3	1134,9	area in thous. ha
w tym na gruntach leśnych	329,0	355,4	353,3	352,8	of which on forest land

a Dane grupowane według siedziby koła łowieckiego. b 2010 r. c Dane grupowane według siedziby zamieszkania członka koła.

Źródło: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

a Data grouped according to the seat of hunting club. b 2010. c Data grouped according to the seat of member of hunting club.

Source: data of the Polish Hunting Association.

Leśnictwo

Forestry

TABL. 24 (249). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 XII

FOREST LAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
OGÓŁEM w ha.....	435752	438933	439832	439421	TOTAL in ha
Lasy.....	431138	433502	434707	434308	Forests
Publiczne.....	243639	245184	244919	245280	Public
zalesione.....	242197	243543	243150	243351	wooded
niezalesione.....	1441	1641	1769	1929	non-wooded
własność Skarbu Państwa.....	231842	233533	233240	233560	owned by the State Treasury
zalesione.....	230633	232172	231761	231965	wooded
niezalesione.....	1209	1361	1479	1596	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych.....	198303	198951	199001	199044	managed by the State Forests
zalesione.....	197182	197649	197572	197640	wooded
niezalesione.....	1121	1302	1429	1404	non-wooded
parki narodowe.....	26165	27144	27129	27125	national parks
zalesione.....	26112	27094	27087	27084	wooded
niezalesione.....	53	50	41	41	non-wooded
własność gmin ^a	11797	11651	11679	11720	gmina owned ^a
zalesione.....	11565	11371	11389	11387	wooded
niezalesione.....	232	280	290	333	non-wooded
Prywatne.....	187500	188318	189788	189028	Private
zalesione.....	186789	187700	189112	188337	wooded
niezalesione.....	711	618	676	691	non-wooded
Grunty związane z gospodar- ką leśną.....	4614	5431	5125	5113	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %.....	28,4	28,6	28,6	28,6	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI ŁĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA w %.....	29,1	28,9	29,0	28,9	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOI- VODSHIP in %

a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a It concerns as well gminas which are also cities with powiat status.

Uwaga do tablic 25, 26

Dane opracowano na podstawie wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów kraju przeprowadzonej w latach 2008-2012 przez Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej.

Note to tables 25, 26

Data prepared on the large-scale forest inventory in the country conducted in 2008-2012 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

TABL. 25 (250). POWIERZCHNIA LASÓW
FOREST AREAS
A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW
BY AGE OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem w ha Grand total in ha	W tym – w % ogółem – powierzchnia zalesiona Of which wooded area in % of grand total area							
		razem total	drzewostany tree stands						w klasie odnowienia ^a i o budowie przerębowej in renewal class ^a with a trough- fell con- struction
			w klasie wieku in age group						
			I (1-20 lat years)	II (21-40)	III (41-60)	IV (61-80)	V (81-100)	VI i wyższe and higher (101 lat i więcej years and older)	
OGÓŁEM TOTAL	434706	94,9	7,1	12,9	26,5	19,4	12,4	9,9	6,7
w tym: of which: W zarządzie Lasów Państwowych Managed by the State Forests	199001	96,2	9,0	10,4	21,5	20,4	14,8	12,9	7,2
Lasy prywatne Private forests	189788	93,3	5,0	17,5	35,1	18,0	8,9	3,3	5,5

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT SPECIES IN THE TREE STANDS

GATUNKI DRZEW	Ogółem Total		W tym Of which			SPECIES OF TREES
			w zarządzie Lasów Państwowych of which managed by the State Forests	lasy prywatne private forests		
			w ha in ha	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	434706	100,0	100,0	100,0	TOTAL	
Drzewa iglaste	279853	64,4	59,1	66,7	Coniferous trees	
w tym:					of which:	
sosna	72247	16,6	21,2	13,4	pine	
świerk	85943	19,8	7,3	25,5	spruce	
jodła	115079	26,5	28,2	27,1	fir	
Drzewa liściaste	154853	35,6	40,9	33,3	Broadleaved trees	
w tym:					of which:	
buk	76954	17,7	24,1	10,7	beech	
dąb	19993	4,6	6,2	4,0	oak	
grab	9304	2,1	1,0	3,7	hornbeam	
brzoza	13652	3,1	2,6	4,4	birch	
olsza	13713	3,2	3,5	3,2	alder	
osika	2612	0,6	0,5	0,9	aspens	

a Łącznie z klasą do odnowienia.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

a Including regeneration class.

S o u r c e : data of the Directorate General of the State Forests.

TABL. 26 (251). **ZASOBY DRZEWNE NA PNIU**
GROWING STOCK OF STANDING WOOD
A. WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW
BY AGE OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem grubizna brutto ^a w tys. m ³ <i>Gross^a grand total timber in thous. m³</i>	W tym – w % ogółem – na powierzchni zalesionej <i>Of which wooded area in % of grand total area</i>								
		razem <i>total</i>	drzewostany <i>tree stands</i>						w klasie odnowienia ^c i o budowie przerebowej <i>in renewal class^c with a through-fell construction</i>	prze- stoje ^b <i>hold-over trees^b</i>
			w klasie wieku <i>in age group</i>							
			I (1-20 lat <i>years</i>)	II (21-40)	III (41-60)	IV (61-80)	V (81-100)	VI i wyższe <i>and higher</i> (101 lat i więcej <i>years and older</i>)		
OGÓŁEM TOTAL	133002	99,6	0,4	6,8	25,8	23,3	18,1	16,8	7,2	1,2
w tym: <i>of which:</i> W zarządzie Lasów Państwowych <i>Managed by the State Forests</i>	63215	99,7	0,2	5,3	20,3	23,6	21,3	19,7	8,0	1,3
Lasy prywatne <i>Private forests</i>	51213	99,5	0,7	10,6	37,2	23,8	14,2	6,0	5,7	1,3

B. WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE
BY DOMINANT SPECIES IN TREE STANDS

GATUNKI DRZEW	Ogółem grubizna brutto ^a <i>Gross^a total timber</i>	W tym <i>Of which</i>		SPECIES OF TREES
		w zarządzie Lasów Państwowych <i>of which managed by the State Forests</i>	lasy prywatne <i>private forests</i>	
		w tys. m ³ <i>in thous. m³</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	
OGÓŁEM	133002	100,0	100,0	TOTAL
Drzewa iglaste	88148	66,3	60,4	<i>Coniferous trees</i>
w tym:				<i>of which:</i>
sosna	23402	17,6	21,5	<i>pine</i>
świerk	23336	17,5	5,1	<i>spruce</i>
jodła	39209	29,5	31,5	<i>fir</i>
Drzewa liściaste	44854	33,7	39,6	<i>Broadleaved trees</i>
w tym:				<i>of which:</i>
buk	26340	19,8	25,6	<i>beech</i>
dąb	6181	4,6	6,4	<i>oak</i>
grab	2371	1,8	1,0	<i>hornbeam</i>
brzoza	2835	2,1	1,6	<i>birch</i>
olsza	2665	2,0	2,5	<i>alder</i>
osika	558	0,4	0,4	<i>aspens</i>

a W korze. b Drzewa niewycięte w terminie przewidzianym koleją rębności. c Łącznie z klasą do odnowienia.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

A Overbark. b Trees not felled in the assumed throughfell order. c Including regeneration class.

Source: data of the Directorate General of the State Forests.

TABL. 27 (252). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne ^a <i>private forests^a</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
						w ha in ha		
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII)	94	71	61	52	52	52	-	<i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia	1723	1677	1828	1725	1276	1216	449	<i>Renewals and afforestations^b</i>
odnowienia	1529	1606	1772	1677	1272	1212	406	<i>renewals</i>
sztuczne	911	707	704	661	581	560	81	<i>artificial</i>
zrębów ^b	834	700	687	628	558	537	70	<i>fellings sites^b</i>
halizn i plazowin	77	7	17	34	23	23	11	<i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
naturalne	618	899	1068	1016	692	652	325	<i>natural</i>
zalesienia ^c	194	71	56	48	4	4	44	<i>afforestations^c</i>
Poprawki i uzupełnienia ^d	207	151	182	152	121	115	31	<i>Corrections and supplements^d</i>
Pielęgnowanie ^e	11708	9536	10251	9862	9187	8962	675	<i>Tending^e</i>
w tym:								<i>of which:</i>
upraw	8144	6384	6531	6211	5542	5342	669	<i>crops</i>
młodników	3511	3043	3695	3620	3620	3620	-	<i>greenwoods</i>
wprowadzanie podszytów ^f	-	-	-	-	-	-	-	<i>introduction of undergrowth^f</i>
Melioracje	1192	2308	1119	1128	1128	1128	-	<i>Drainage</i>

a Dane szacunkowe. b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. c Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. d Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. e Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. f Sadzenie krzewów lub drzew stałe znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

a Estimated data. b Including renewals protected by tree stands. c Agricultural land and wastelands designated for afforestation in land development plan. d Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinnings. e Forest breeding work connected with tending soils and tree stands aged up to 20 years. f Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 28 (253). **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	las publiczne <i>public forests</i>		las prywatne <i>private forests</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
OGÓŁEM w dam³	1231,4	1261,3	1254,5	1218,3	1019,5	994,8	198,8	TOTAL in dam³
Grubizna	1204,2	1232,0	1222,2	1187,4	988,7	964,0	198,7	Timber
Grubizna iglasta	839,4	816,9	803,4	757,7	595,8	579,7	161,9	<i>Coniferous</i>
w tym drewno: wielkowieńcowe	563,8	566,5	587,0	529,6	380,9	370,8	148,7	<i>of which: large-size wood</i>
średniowieńcowe do przerobu przemysłowego	219,0	192,7	160,8	164,5	156,7	153,0	7,8	<i>medium-size wood for industrial uses</i>
Grubizna liściasta	364,7	415,1	418,8	429,7	392,9	384,3	36,8	<i>Non-coniferous</i>
w tym drewno: wielkowieńcowe	183,1	199,2	211,8	207,1	186,6	182,0	20,5	<i>of which: large-size wood</i>
średniowieńcowe do przerobu przemysłowego	135,6	162,0	153,9	157,5	150,4	148,6	7,1	<i>medium-size wood for industrial uses</i>
Drewno młodymłocowe^b	27,2	29,3	32,3	30,8	30,8	30,8	-	Slash^b
Do przerobu przemysłowego	0,5	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	-	<i>Slash for industrial uses</i>
Opalowe	26,7	29,0	31,9	30,4	30,4	30,4	-	<i>Slash for fuel</i>
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	279,3	284,2	281,2	273,4	403,1	412,7	105,1	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień. b Wyłącznie w lasach publicznych.

a Excluding logging (large timber) from plantings. b Exclusively in public forests.

TABL. 29 (254). **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIŃ**
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym na gruntach prywatnych <i>of which on private land</i>	
Powierzchnia produkcyjna szkółek zadrzewieniowych ^a w ha	4	19	20	20	-	<i>Production area of nurseries^a in ha</i>
Sadzenie w szt: drzew	99547	83587	94362	74874	58677	<i>Plantings in units of: trees</i>
krzewów	22135	24875	20784	105985	9557	<i>bushes</i>

a Stan w dniu 31 XII.

a As of 31 XII.

TABL. 29 (254). **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIÓW (dok.)**
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym na gruntach prywatnych of which on private land	
Pozyskanie drewna (grubizny) ^b w m ³	29889	67848	71359	67919	55465	Removals (timber) ^b in m ³
grubizna iglasta	3686	10856	12656	14108	11050	coniferous
w tym drewno wielkowymia rowe ogólnego przeznaczenia ..	1933	5932	6732	7541	6078	of which large-size gen- eral purpose wood
grubizna liściasta	26203	56992	58703	53811	44415	non-coniferous
w tym drewno wielkowymia rowe ogólnego przeznaczenia ..	8460	19149	19847	19299	15545	of which large-size gen- eral purpose wood

b Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).

b Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

TABL. 30 (255). **POŻARY W LASACH^a**
FOREST FIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	2012	SPECIFICATION
Pożary	163	130	249	308	Number of fires
w tym: podpalenia	131	97	176	200	of which: arsons
nieostrożność dorosłych ..	20	13	27	48	negligence of adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	49,3	46,6	85,6	401,3	Area of forest burned in ha
w tym: podpalenia	40,4	37,7	66,6	318,8	of which: arsons
nieostrożność dorosłych ..	5,9	2,9	9,0	23,5	negligence of adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,30	0,36	0,34	1,30	Average forest areas burned by fire in ha

a Od 2010 r. łącznie z pożarami ugaszonymi bez udziału jednostek straży pożarnej.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej i Instytutu Badawczego Leśnictwa.

a Since 2010 including fires extinguished without the participation of fire service units.

S o u r c e: data of the Main Office of the State Fire Service and the Forest Research Institute.